

2.3.2015

Kuusakoski Oy
PL 96 (Kuusakoskentie 5)
18101 Heinola

Viite: Arviointiohjelma saapunut 8.12.2014

KUUSAKOSKI OY, KIERRÄTYSMATERIAALITERMINAALI, TORNIO, YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA

Kuusakoski Oy on toimittanut Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä Lapin ELY-keskus, ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain, YVA-lain (468/1994 + muutokset) tarkoittaman ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma, YVA-ohjelma), joka koskee kierrätysmateriaaliterminaalina Tornion kaupungissa. Tällöin käynnistyi virallisesti tämän hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely.

Tämä lausunto on YVA-lain 9 §:n tarkoittama yhteysviranomaisen lausunto kierrätysmateriaaliterminaalina koskevasta YVA-ohjelmasta. Lausunnossa esitellään kierrätysmateriaaliterminaalina ja arviointiohjelma pääpiirteissään, ohjelmasta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden keskeiset kohdat sekä yhteysviranomaisen näkemykset arviointiohjelmasta ja YVA-menettelystä.

Lapin ELY-keskus toimii arviointimenettelyssä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena.

1. HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Tornion kierrätysmateriaaliterminaalina

Hankkeesta vastaava

Kuusakoski Oy
PL 96 (Kuusakoskentie 5)
18101 Heinola

Yhteyshenkilö: Ari Värrelä (puh. 0207 781 7468)
sähköpostiosoite: ari.varrala@kuusakoski.com

Hankkeesta vastaavan käyttämä konsultti

Ramboll Finland Oy
Ylistönmäentie 26
40500 Jyväskylä

Yhteyshenkilöt: Eero Parkkola (puh. 0400 742 271) ja Heli Uimarihuhta
(puh. 040 524 9793)
sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@ramboll.fi

Yhteysviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hallituskatu 3 B
96100 Rovaniemi

Yhteyshenkilö: ylitarkastaja, Juha-Pekka Hämäläinen
puh. 0295 037 332
sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely)

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994, muutettu 458/2006) tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumisen mahdollisuuksia.

Kierrätysmateriaaliterминаalin ympäristövaikutusten arviointimenettely perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettuun valtioneuvoston asetukseen (YVAA 713/2006). YVAA 6 §:n 11 b kohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden polttolaitoksiin tai fysikaalis-kemiallisiin käsittelylaitoksiin, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa, sekä biologisiin käsittelylaitoksiin, jotka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on kaksivaiheinen menettely. Ensimmäinen vaihe on arviointiohjelma (YVA-ohjelma), joka on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, miten arviointi tullaan suorittamaan. Yhteysviranomaisen lausunnossa arviointiohjelmasta pyritään mm. ohjaamaan käynnistynyttä YVA-menettelyä sekä tarkastellaan arviointiohjelman asianmukaisuutta ja riittävyyttä sekä otetaan kantaa menettelyjen yhteensovittamiseen.

Toisessa vaiheessa hankkeesta vastaava tekee arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella tarvittavat selvitykset ja arvioinnit hankkeen vaikutuksista ja laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus). Yhteysviranomainen antaa launtonsa arviointiselostuksesta ja sen riittävydestä. YVA-menettely päättyy yhteysviranomaisen antamaan lausuntoon.

Viranomaisilla ja niillä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, sekä yhteisöillä ja säätiöillä, joiden toimialaa hankkeen vaikutukset saattavat koskea, on mahdollisuus antaa lausuntonsa ja esittää mielipiteensä sekä YVA-ohjelmasta että YVA-selostuksesta.

Hankkeen toteuttamista varten tarvittaviin lupahakemuksiin liitetään ympäristövaikutusten arviointiselostus ja yhteisviranomaisen siitä antama lausunto. Lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja siitä annettu yhteisviranomaisen lausunto on otettu huomioon.

Hankkeen tavoitteet ja suunnitelmat

Kuusakoski Oy suunnittelee perustavansa Tornioon kierrätysmateriaaliterminaalin. Kierrätysmateriaaliterminaalin toiminta muodostaa tässä ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) arvioitavan hankkeen. Terminaali sijoittuu Tornion Röyttään Outokummun Tornion tehtaiden läheisyyteen. Hankkeen tarkoituksena onkin laajentaa Outokummun Tornion tehtaiden ja Kuusakoski Oy:n yhteistyötä Tornion tehtaiden raaka-ainehankinnan osalta. Kierrätysmateriaaliterminaali toimisi ns. Tornion tehtaiden romupihan jatkeena, vastaten noin 5-10 %:a nykyisen romupihan läpi kulkevasta materiaalivirrasta.

Kierrätysmateriaaliterminaalissa käsitellään pääosin rauta- ja teräsromua sekä muita metallipitoisia kierrätysmateriaaleja. Hankkeen tavoitteena onkin lisätä kierrätysmateriaalien, pääosin metallien, kierrätystä ja hyötykäyttöä Pohjois-Suomen alueella. Materiaaleja vastaanotetaan myös Pohjois-Ruotsista ja Pohjois-Norjasta. Lisäksi alueelle vastaanotetaan mahdollisesti mm. Tornion tehdasalueella muodostuvia tai metallikuormien mukana tulevia rakennusjätteitä, betonia, kiviaineksia, puuta, paperia, pahvia ja muovia. Materiaaleja voidaan toimittaa kierrätysmateriaaliterminaaliin tiekuljetusten lisäksi laivoilla. Tarvittavan käsittelyn jälkeen materiaalit toimitetaan teollisuuden raaka-aineiksi, jatkokäsittelyyn yhtiön muille laitoksille tai muuhun hyötykäyttöön. Suunniteltu kierrätysmateriaaliterminaali vastaanottaa ja käsittelee materiaaleja noin 87 100 tonnia vuodessa, josta kierrätysmetallien osuus on noin 85 000 tonnia vuodessa.

Tarkasteltavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan hankkeen toteuttamisen vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia YVA-lain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. Arvioitavat vaihtoehdot muodostuvat tässä hankkeessa toteutusvaihtoehdosta VE1 sekä YVA-lain mukaisesta nollavaihtoehdosta:

- **Nollavaihtoehto, VE0:** Hanketta ei toteuteta.
- **Vaihtoehto 1, VE1:** Hankkeessa toteutetaan edellä mainittu kierrätysmateriaaliterminaali.

Hankkeen edellyttämät luvat ja ilmoitukset

Kierrätysmateriaaliterminaalin toiminta vaatii ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n ensimmäisen momentin mukaisen ympäristöluvan kyseisen lain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 13 f perusteella. Hankekokoisuuden osalta ympäristölupaviranomainen on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Kierrätysmateriaaliterminaalin osalta tulee huomioida mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) ja -asetuksessa (895/1999) säädetään rakennus-, toimenpide- ja maisematyöluvista. Luvat myöntää Tornion kaupunki.

Kierrätysmateriaaliterminaalin toiminnassa käytettävien kemikaalien käsittely ja varastointi on arvioitu vähäiseksi. Kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin osalta tulee tällöin tehdä ilmoitus pelastusviranomaiselle asetuksen (855/2012) ja lain (390/2005) mukaisesti. Hankkeesta vastaavan pitää selvittää tuleeko ilmoitus tehdä turvallisuus- ja kemikaalivirastolle lain (390/2005) 23 § 2:n momentin perusteella.

Kierrätysmateriaaliterminaalin materiaalien hankinta-alue ylittää valtakunnan rajat, joten hankkeesta vastaavan on oltava selvillä kansainvälisiä jätteiden siirtoja koskevista säännöksistä. Suomen ympäristökeskus hoitaa Suomessa jätteiden kansainvälisten siirtojen valvontaan liittyvät viranomaistehtävät. Viranomaistehtäviin kuuluvat muun muassa jätesiertolupien käsittely ja päätösten tekeminen.

Kierrätysmateriaaliterminaalin rakentaminen saattaa edellyttää hankkeesta vastaavalta ilmoitusta ELY-keskukselle pilaantuneiksi katsottujen maa-ainesten osalta. Hankkeesta vastaavan onkin oltava tietoinen mitä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta määrätään ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 – 136 §:ssä.

2. ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN, KUULEMINEN JA OSALLISTUMINEN

Kuusakoski Oy on toimittanut 8.12.2014 Tornion kierrätysmateriaaliterminaalihankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman Lapin ELY-keskukselle.

Tornion kierrätysmateriaalihankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma ja sitä koskeva kuulutus on asetettu virallisesti nähtäville Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla, suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission virallisella ilmoitustaululla ja Lapin ELY-keskuksessa

17.12.2014 alkaen koko arviointimenettelyn ajaksi. Arviointiohjelmasta koskeva kuulutus on julkaistu Pohjolan Sanomat –nimisessä lehdessä 17.12.2014 ja Haparandabladet –nimisessä lehdessä 19.12.2014. Virallinen nähtävilläoloaika oli 17.12.2014 – 16.2.2015, jonka aikana lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa ELY-keskukseen.

Arviointiohjelmasta on voinut tutustua myös Tornion kaupunginkirjastossa sekä internetissä www.ymparisto.fi/tornionkierratysmateriaalitermi-naaliYVA.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa arviointiohjelmasta Tornion kaupungilta, Haaparannan kunnalta, Norrbottenin lääninhallitukselta, Säteilyturvakeskuksesta, Säteilyturvakeskuksen Pohjois-Suomen aluelaboratoriolta, Tornion, Kemimaan ja Tervolan ympäristöpalveluilta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta, Lapin pelastuslaitokselta, Tornionlaakson maakuntamuseolta, Museovirastolta, Lapin aluehallintovirastolta, Suomalais-ruotsalaiselta rajajokikomissiolta, Lapin luonnonsuojelupiiriltä, Tornion luonnonsuojeluyhdistykseltä, Puuluodon kaupunginosayhdistykseltä, Pirkkiön kylätoimikunnalta, Liikennevirastolta, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafilta, Lapin Liitolta ja Meri-Lapin kehittämiskeskus ry:ltä.

Koska hankkeella voi olla myös Ruotsin puolelle aiheutuvia vaikutuksia, on hankkeen yhteydessä huomioitava valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskeva yleissopimus eli ns. Espoon sopimus, jonka perusteella ruotsalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteitä ennen kaikkea niiltä osin, kun ympäristövaikutusten voidaan katsoa koskevan Ruotsia. Lapin ELY-keskus on ilmoittanut ympäristöministeriölle hankkeesta 1.12.2014 ja toimittanut samalla arviointiohjelman ympäristöministeriölle, joka on toimittanut arviointiohjelman Ruotsin asiasta vastaavalle ympäristöviranomaiselle (Naturvårdsverket). Ruotsalaisille varataan näin ollen mahdollisuus osallistua arviointimenettelyyn sekä antaa lausuntoja ja mielipiteitä arviointiohjelmasta. Naturvårdsverket on ilmoittanut 5.12.2014, ettei kyseisen hankkeen osalta olisi tarvetta lähteä soveltamaan Espoon sopimusta, mutta Ruotsin lähialueen asukkaat on syytä huomioida menettelyn yhteydessä. Asian osalta sovittiin, että Lapin ELY-keskus pyytää lausunnot Norrbottenin lääninhallitukselta ja Haaparannan kaupungilta sekä kuuluttaa hankkeesta Haaparannan puolen paikallislehdessä. Lisäksi arviointiohjelma on nähtävillä Haaparannan puolella suomalais-ruotsalaisessa rajajokikomissiossa. Näin varmistetaan, että myös Ruotsin puolen asukkaat saavat tiedon hankkeesta, vaikka hankkeella ei olekaan oletetusti merkittäviä valtakunnan rajat ylittäviä vaikutuksia.

Yleisötilaisuus

Hankkeesta on järjestetty yleisötilaisuus 13.12.2014 Tornion kaupungintalon valtuustosalissa. Yleisötilaisuudesta ilmoitettiin kuulutuksessa sekä Suomen että Ruotsin puolella. Tilaisuuteen osallistui 18 henkilöä,

joista seitsemän oli hankkeesta vastaavan, konsultin tai yhteysviranomaisen puolelta. Tilaisuudessa oli järjestetty tulkkaus ruotsinkielellä. Tilaisuudesta kirjoitettiin muistio konsultin toimesta, joka on nähtävillä Lapin ELY-keskuksen internet-sivuilla.

Yleisötilaisuudessa annettuja mielipiteitä

Yleisötilaisuudessa esitettiin mielipiteitä ja kysymyksiä lähinnä seuraavista asioista:

- hankkeen sijainti ja sijoituspaikan valinta
- hankkeen meluvaikutukset
- hankkeen toiminta-ajat
- hankkeen toiminta (onko pelkästään romunkäsittelyä)
- ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarve
- ongelmajätteiden mahdollinen käsittely
- haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot
- kalastukseen/kalastoon kohdistuvat vaikutukset

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle yhteensä 8 lausuntoa ja yksi mielipide. Kopiot lausunnoista ja mielipiteestä on toimitettu sähköisesti niiden saavuttua hankkeesta vastaavalle sekä kirjallisesti yhteysviranomaisen lausunnon yhteydessä. Alkuperäiset lausunnot ja mielipide säilytetään ELY-keskuksessa, mutta kaikki lausunnot sekä mielipide esitetään kokonaisuudessaan tämän lausunnon liitteenä. Alla on esitetty yhteenveto annetuista lausunnoista ja mielipiteestä.

Hanke

Kierrätysmateriaaliterminaalia pidettiin kannatettavana ja maakunnan tavoitteita tukevana hankkeena.

Kaavoitus

Tuotiin esille, että yleiskaavasta on saatavilla arviointiohjelmassa esitettyä tarkempi 1:10 000 versio, jossa alueen maankäyttö on esitetty tarkemmin. Kyseisestä versiosta käyvät ilmi mm. keskeiset aluevarausmerkinnät.

Maakuntakaavaa koskevaan osioon esitettiin lisättäväksi maininta alueen sijoittumisesta Perämerenkaaren kehittämisvyöhykkeelle.

Melu

Esitettiin, että YVAssa kiinnitetään erityistä huomiota toiminnasta mahdollisesti aiheutuvaan meluun ja sen pohjalta edellyttämiin mahdollisiin meluntorjunta- ja melusuojaustoimenpiteisiin. Erityisesti tuotiin esille, että hankkeen yhteydessä tulisi huomioida ne keinot, joilla estettäisiin melutason nouseminen läheisillä vapaa-ajan asuinalueilla.

Kierrätysmateriaaliterminaalin toiminta-ajat

Hankkeen osalta ollaan huolissaan kierrätysmateriaaliterminaalin toiminta-ajoista erityisesti meluvaikutusten suhteen. Onkin katsottu, että hankkeen toiminta-aikoja tulee mitoittaa siten, ettei melua aiheuttavaa toimintaa tule tehdä öisin ja viikonloppuisin.

Ohjelmat

Tuotiin esille, että Lapin maakuntaohjelma 2011–2014 ei ole enää voimassa, joten ohjelman maininta tässä yhteydessä on tarpeeton.

Rautatieliikenne

Tuotiin esille, että Tornion Röyttään johtava rautatieyhteys on huomioitu arviointiohjelmassa esitetyssä liikenteen nykytilakuvauksessa, mutta ei suunnitellussa vaikutusten arvioinnissa. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tulisi tarkastella terminaalien rakentamisen ja kierrätysmateriaalien kuljetusten mahdolliset vaikutukset myös rautatiehen ja tasoristeysturvallisuuteen. Jos kierrätysmateriaalien kuljetus voisi tulla kysymykseen myös rautateitse, tulisi tämä todeta mahdollisine vaikutuksineen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa.

Vesiliikenne

Tuotiin esille, että arviointiselostuksessa tulisi esittää arvioitu vesiliikennemäärän kasvu Röyttän satamaan johtavalla Tornion 9 m:n väylällä.

Hankkeen sijoittuminen

Tuotiin esille, että hanke sijoittuu lähelle vapaa-ajan asutusta, joka on jo nykyisellään teollisen toiminnan aiheuttaman melu-, pöly- ja liikennevaikutuksen alaisena.

Kansainväliset jätteiden siirrot

Muistutettiin, että hankkeesta vastaavan tulee olla tietoinen jätteiden kansainvälisiä siirtoja koskevista menettelyistä, mikäli jätteitä aiotaan siirrellä maasta toiseen.

Seveso

Tuotiin esille, että hanke sijoittuu Seveso-vyöhykkeelle.

Vaikutukset vesistöön

Kehotettiin hankkeesta vastaavaa huomioimaan, ettei hankkeesta vesistöön johdetuilla päästöillä heikennetä vastaanottavan vesistön laatua.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma niistä selvityksistä ja arviointimenettelyistä, joiden pohjalta ympäristövaikutusten arviointiselostus tehdään. Seuraavassa ELY-keskus esittää näkemyksensä arviointiohjelmasta huomioiden mitä laissa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) 9 §:ssä on yhteysviranomaisen lausunnosta säädetty ja mitä valtioneuvoston asetuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 9 §:ssä on säädetty esitettävän arviointiohjelmassa. Tarvittaessa ELY-keskus esittää arviointiohjelmaan tarkennuksia ja lisäyksiä, jotka tulee huomioida YVA-menettelyn ja arviointiselostuksen yhteydessä tai viimeistään lupahakemuksien yhteydessä.

Hanke ja sen merkitys

Arviointiohjelmasta käy selkeästi esille millaisesta hankkeesta on kysymys, mihin hanke sijoittuu, ketkä ovat hankkeen takana ja mikä on hankkeen tarkoitus. Lisäksi arviointiohjelmassa on tuotu riittävällä tavalla esille hankkeen merkittävyys alueelliselta ja valtakunnalliselta tasolta tarkasteltuna.

Liittyminen muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin

Arviointiohjelmassa on tuotu selkeästi esille, että hanke liittyy olennaisesti Outokummun Tornion tehtaiden kierrätysmateriaalien käyttöä koskeviin suunnitelmiin ja hankkeella on tarkoitus lisätä kierrätysmateriaalien, erityisesti metallien, hyötykäyttöä Pohjois-Suomen ja kokonaisuudessaan Pohjoiskalotin alueella. Arviointiohjelmassa on myös tuotu esille hankkeen vaikutuksia ja yhtymäkohtia alueellisten ja valtakunnallisten suunnitelmien osalta sekä todettu, että esitettyä tullaan vielä tarkentamaan arviointiselostuksessa erityisesti alueellisten (Tornion seutu) suunnitelmien osalta.

Esitettyä ELY-keskus pitää hyvänä, mutta toteaa, että YVA-menettelyssä huomioitavia valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita on arviointiohjelmassa käsitelty varsin suppeasti. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vaikutukset kyseessä olevaan hankkeeseen tulee tarkastella ja tunnistaa laajemmin sekä esittää miten valtakunnallisia

alueidenkäyttötavoitteita edistetään kyseessä olevalla hankkeella ja kuinka ne otetaan huomioon suunnittelun yhteydessä.

Arviointimenettelyn sovittaminen yhteen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointiohjelmassa ei ole selkeästi tuotu esille YVA-menettelyn ja maankäyttö- ja rakennuslain perusteella kaavoituksessa vaadittavan vaikutusten arvioinnin ja osallistumista koskevien säännösten yhteensovittamista. Arviointiohjelmassa on kyllä käsitelty alueen kaavallinen tilanne maakunta-, yleis- ja asemakaavatasolla sekä todettu, että arvioinnissa tullaan tarkastelemaan hankkeen suhdetta kaavoihin. ELY-keskus edellyttääkin, että tarkastelussa tulee selkeästi tarkastella alueella voimassa olevien kaavojen (kaavamääräyksien) suhdetta hankkeeseen, jotta voidaan saada selkeä kuva alueen kaavojen riittävydestä hankkeen toteuttamiseksi tai niiden mahdollisista muuttamistarpeista.

Hankkeen vaihtoehdot mm. sijoittuminen

Eri hankevaihtoehtoina tarkastellaan kierrätysmateriaaliterminaalin toteuttamista esitetyllä kapasiteetilla (vaihtoehto VE1) sekä ns. 0-vaihtoehtoa, jolloin hanketta ei toteuteta (vaihtoehto VE0). YVA-asetus edellyttääkin 9 §:n mukaan 0-vaihtoehdon tarkastelua, jollei tällainen vaihtoehto ole erityisestä syystä tarpeeton. Hankkeen sijoittumista Röyttän teollisuusalueelle ELY-keskus pitää perusteltuna, kun huomioidaan hankkeen tarkoitus. Kierrätysmateriaaliterminaali tulisi olemaan Outokummun terästehtaan romupihan jatke ja palvelisi mitä suurimmassa määrin kyseistä terästehdasta. Lisäksi hankkeen vaatimat kuljetusreitit ja prosessit ovat jo olennainen osa Röyttän teollisuusalueen nykyistä toimintaa. Sitä vastoin ELY-keskus näkisi tarpeelliseksi, että arviointiselostuksessa tuotaisiin esille, miksi on päädytty juuri kapasiteetiltaan esitetyn kokoiseen kierrätysmateriaaliterminaaliin, eikä ole esitetty muita kapasiteettivaihtoehtoja. Sijainnin osalta ELY-keskus näkisi tarpeelliseksi esittää tarkemman toiminnan sijoittamisvaihtoehtojen tarkastelun Röyttän teollisuusalueen osalta perusteluineen. Arviointiohjelmassa on mainittu, että Outokummun tehdasalueella ei ole muita soveltuvia alueita kierrätysmateriaaliterminaalille, mutta ELY-keskus näkisi tarkoituksenmukaiseksi tarkentaa esitettyä mm. osatoimintojen sekä muiden alustavasti tarkasteltujen sijoituspaikkojen osalta.

Tiedot hankkeen edellyttämistä luvista

Hankkeen edellyttämät luvat on esitetty arviointiohjelmassa. Arviointiselostuksessa esitettyä tulee kuitenkin tarkentaa asian osalta annettujen lausuntojen sekä tämän lausunnon kappaleessa ”hankkeen edellyttämät luvat ja ilmoitukset” pohjalta.

Arvio suunnittelutilanteesta ja toteutusaikataulu

Arviointiohjelmassa on esitetty arvio hankkeen ja hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tilanteesta arviointiohjelman jättöhetkellä. Molemmat tiedot tulee tarvittaessa päivittää arviointiselostuksen yhteydessä.

Tekniset tiedot ja laitoskuvaus

Kierrätysmateriaaliterминаalin osalta tekniset tiedot ja laitoskuvaus on tuotu riittävällä tavalla esille arviointiohjelmavaiheen tarkastelua varten. Arviointiselostuksessa kyseisiä tietoja tulee kuitenkin edelleen tarkentaa yksityiskohtaisimmilla kuvauksilla käyttäen hyväksi esim. jo olemassa olevien terminaalien tietoja sekä nyt tehtävässä arvioinnissa esille tulleita asioita.

Ympäristön nykytila ja ympäristövaikutusten arviointi

Seuraavassa ELY-keskus esittää näkemyksensä mm. arviointiohjelmassa esitetystä ympäristön nykytilan kuvauksesta, ympäristöön kohdistuvien vaikutusten tunnistamisesta ja rajaamisesta sekä vaikutusten tunnistamiseen käytettävistä menetelmistä. ELY-keskuksen mukaan arviointiohjelmassa on osattu tuoda esille pääosiltaan ne tärkeimmät ympäristöön vaikuttavat tekijät, jotka selvitysvaiheessa tulee arvioida. Arviointiohjelman mukaan vaikutusten arviointi käsittää toiminnan rakentamisen, käytön ja toiminnan lopettamisen aikaiset vaikutukset. Suunnittelun hankkeen välittömistä vaikutuksista laaja-alaisimpia on arvioitu olevan vaikutukset ilmanlaatuun sekä meluun. Arviointiprosessin edetessä arvioidaan ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja niiden seuraamiseksi tehtävät toimenpiteet ja ne tullaan esittämään arviointiselostuksessa.

Vaikutusten arvioimiseksi tehtävien menetelmien osalta tulee kuitenkin tehdä tarkennuksia. Arviointiselostuksesta on käytävä esille miten arvioinnit on tehty, mihin menetelmiin (mm. käytetyt mallinnusohjelmat) ne perustuvat, kuka ne on tehnyt ja mikä on arvioinnin tehneen henkilön pätevyys. Arvioinnissa on myös huomioitava mahdolliset epävarmuustekijät ja näiden vaikutus hankkeen toteuttamiseen ja eri vaihtoehtojen arviointiin, kuten arviointiohjelmassa onkin esitetty tehtävän. Erityisen tärkeänä ELY-keskus pitää sitä, että tunnistetut epävarmuustekijät tuodaan selkeästi esille ja näiden vaikutus huomioidaan myös vaihtoehtojen vertailun yhteydessä.

Ympäristön nykytilan kuvaus

Arviointiohjelmassa on esitetty varsin selkeä kuvaus hankkeen nykytilasta jo olemassa olevan tiedon perusteella. Nykytilan kuvauksessa on huomioitu keskeiset asiat ja ELY-keskus pitääkin nykytilan kuvausta pääosiltaan riittävänä, mutta edellyttää lisäksi kiinnittämään nykytilan

kuvauksen osalta enemmän huomiota alla esitettyihin ja tämän lausunnon muissakin kappaleissa esilletuotuihin asioihin.

- vaihtoehtoiset sijoituspaikat Röyttän alueella
- tuulivoimaloiden sijainnit hankealueen läheisyydessä
- nykyinen metallinkeräystoiminta hankkeen vaikutusalueella

Vaikutukset luonnonoloihin

Kuten arviointiohjelmassa käy esille, hankealue sijoittuu rakennetulle teollisuusalueelle, joka on suurimmaksi osakseen rakennettua ja muokattua ympäristöä. Hankealueen ympäristöstä on myös saatavissa varsin ajantasaisia selvitys- ja tutkimustietoja. Arviointiohjelmassa onkin ehdotettu, että erillisiä luontoselvityksiä ei katsota tarpeelliseksi, vaan arviointi perustuu jo olemassa oleviin selvityksiin ja kirjallisuustietoihin. ELY-keskus katsoo, että hankkeen luonnonympäristöön kohdistuvien vaikutusten osalta esitettyä selvitys- ja arviointitapaa voidaan pitää riittävänä.

Luonnonvarojen hyödyntäminen ja jätehuolto

Arviointiohjelmassa on todettu, että hankkeen vaikutukset jätehuoltoon ja luonnonvarojen hyödyntämiseen ilmenevät mm. jätteiden hyödyntämisen ja neitseellisten luonnonvarojen säästämisen kautta, mutta asian arviointia on esitetty tehtävän ainoastaan alueellisen jätehuollon kautta käyttäen hyväksi valtakunnallisia ja alueellisia jätesuunnitelmia. Alueellisen jätehuollon kautta tehtävää tarkastelua ELY-keskus pitää erittäin hyvänä ja tärkeänä. Lisäksi ELY-keskus näkisi erittäin hyvänä asiana, että arviointiselostuksessa tuotaisiin vahvemmin esiin hankkeen vaikutus neitseellisten luonnonvarojen käyttöön, koska kyseessä on metallinkierrätystä koskeva hanke.

Maa- ja kallioperä

ELY-keskus pitää erittäin hyvänä asiana, että hankkeesta vastaava käyttää hyväkseen hankealueella jo tehtyjä pohjatutkimuksia ja hyödyntää nyt suunnitteluvaiheessa tehtävien pohjatutkimuksien tuloksia. Mikäli rakennettavien kenttien rakenteet ovat jo nyt tiedossa niin nämä olisi hyvä esittää jo arviointiselostuksessa. ELY-keskuksella ei muuten ole liittävästä kyseiseen kohtaan.

Pinta- ja pohjavedet

Arviointiohjelmassa on esitetty, että pintavesiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan valuma-alue-tarkastelujen perusteella. Arvioinnissa käytetään hyväksi jo olemassa olevaa tietoa mm. Kuusakoski Oy:n muiden kierrätysmateriaaliterminaalien tarkkailutietojen osalta. ELY-keskus pitää suunnitelmaa pintavesiin kohdistuvien vaikutusten arvioimisen osalta riittävänä, mutta painottaa, että arvioinnista on käytävä esille vesistö-

kuormituksen mahdollinen vaihtelu. Tämä tarkoittaa, että tarkastelussa on huomioitava laaja-alaisesti useamman jo olemassa olevan kierrätysmateriaaliterminaalin vesistökuormitus ottaen huomioon niillä varastoitavat materiaalit (vertailu Tornioon tulevaan), sadannan vaihtelut, vesienkäsittelymenetelmät sekä päästöjen kokonaispitoisuudet ja liukoiset pitoisuudet (keskimääräiset pitoisuudet, minimi ja maksimi).

Tarkastelussa tulee selkeästi myös esittää, mihin kohtaan hankealueelta pois johdettavat vedet puretaan (purkupiste vesistöön) ja mitä kautta.

Lähin luokiteltu pohjavesialue on Kyläjoenkangas noin 8 kilometrin päässä hankealueesta, joten pohjavesien osalta ei ELY-keskuksella ole huomautettavaa.

Kalasto

Hankkeen osalta ELY-keskus ei näe tarpeelliseksi erillistä vaikutusten arviointia kalastoon.

Linnusto

Hankkeen osalta ELY-keskus ei näe tarpeelliseksi erillistä vaikutusten arviointia linnustoon.

Maankäyttö

Hanketta on todettu verrattavan itse laitosalueen ja sitä ympäröivien alueiden maankäyttöön. Erityistä huomiota tullaan kiinnittämään hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitseviin kohteisiin, joiden voidaan arvioida olevan alttiina hankkeesta aiheutuville häiriövaikutuksille. ELY-keskus pitääkin erittäin hyvänä, että arviointiprosessissa on jo nyt osattu keskittyä painottamaan hankkeen välittömässä läheisyydessä oleviin kohteisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin ja hallinnan tärkeyttä, joka tulee huomioida myös vaihtoehtojen vertailun osalta.

Kaavoitus

Arviointiohjelmassa on todettu, että hankkeen suhdetta kaavoitukseen tullaan tarkentamaan arvioinnin edetessä ottaen huomioon paikalliset ja alueelliset toimijat. Kaavoituksen nykyisen tilan ja vireillä olevien suunnitelmien seuranta ja päivittäminen on olennaista hankkeen kannalta ja arviointiselostuksessa kyseiset tiedot tulee olla selvitetty. Hankkeesta vastaavan tuleekin olla tiiviisti yhteydessä kaavoituksesta vastaaviin paikallisiin ja alueellisiin tahoihin, jotta kaavoituksen osalta tarvittavat tiedot ovat kunnossa. Arviointiselostuksessa tulee selkeästi todeta kaavoitustilanteen suhde hankkeeseen.

Elinkeinoelämä ja palvelut

Hankkeen suurimpien elinkeinoelämää kohdistuvien vaikutuksien on todettu ajoittuvan rakentamisaikaan ja arvioitavaksi on esitetty hankkeen työllistämisaikaa juuri rakentamisaikana ja itse toiminta aika-

na. Edellä esitetyn lisäksi ELY-keskus katsoo, että arvioinnissa on tuotava esille hankkeen mahdolliset positiiviset tai negatiiviset vaikutukset Lapin alueen muihin metallikierrätystoimintaa harjoittaviin yrityksiin, mikä on otettava huomioon myös nykytilan kuvauksessa.

Maisema

Esitettyä maisemaan kohdistuvien vaikutusten arviointia ELY-keskus pitää riittävänä.

Liikenne

Arviointiohjelmassa on esitetty, että arviointimenettelyn yhteydessä tullaan tarkastelemaan liikenteen aiheuttamia melu-, pakokaasu- ja liikenneturvallisuusvaikutuksia. Vaikutukset kohdistuvat pääasiassa maantiele 922. Arviointiselostuksessa tullaan arvioimaan myös kuljetusreittien onnettomuusalttiit kohdat, tapahtuneiden onnettomuuksien määrä sekä esittämään tarvittaessa parannustoimenpiteet. Tältä osin ELY-keskus pitää suunniteltua vaikutusarviointia tarkoituksenmukaisena ja toteaa, ettei ELY-keskuksella ole tällä hetkellä suunnitelmia maantien 922 parantamiseksi. Edellisen lisäksi arvioinnissa tulee ottaa kuitenkin huomioon mitä annetuissa lausunnoissa on todettu liikenteen osalta.

Melu

Arviointiohjelmassa on esitetty, että meluvaikutusten arviointi tulee perustumaan hankkeen toimintoihin (kuvaus ja lähtömelutasot) sekä arviointeihin liikennemääriin ja niiden muutoksiin. Tarkastelu tehdään suhteessa hankealuetta lähimpään häiriintyvään kohteeseen ja arvioinnissa tehdään melumallinnus pohjautuen alueella vuonna 2013 tehtyyn melukartoitukseen.

ELY-keskus pitää erittäin hyvänä, että hankkeessa on päädytty melumallinnuksen tekemiseen. Arviointiselostuksesta tulee selkeästi käydä esille mallinnuksessa käytetyt lähtöarvot, itse malli ja kuka mallinnuksen on tehnyt. Saatuja tuloksia arvioitaessa on otettava huomioon alueella tehdyt melukartoitukset vuodelta 2013 (APL Systems) ja 2008 (Prosensor) sekä alueen tuulivoimaloiden yhteydessä tehdyt melumallinnukset. Arvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota vaikutusten tarkasteluun Prännärinniemeen, Tirron saareen, Leppikariin ja Sikosaareen kohdistuvien vaikutusten osalta. Arvioinnissa on tuotava selkeästi esiin paikallisten sääolosuhteiden ja hankealueen ympäröivän maaston mahdollisten muutosten vaikutus melun leviämiseen alueella, erityisesti edellä mainitut kohteet huomioiden.

Ilmanlaatu ja ilmasto

Hankkeen vaikutuksia ilmaan ja ilmanlaatuun on todettu tarkasteltavan rakentamisen ja toiminnan aikana syntyvien päästöjen osalta. Vaikutusten arviointi tehdään muista kohteista saatujen tietojen ja tarkkailutu-

lostien perusteella. ELY-keskus muistuttaa, että ilmanlaatuun kohdistuvien vaikutusten osalta tulee erityisesti huomioida yhteisvaikutukset Röyttän alueen muiden toimijoiden kanssa ja vaikutukset lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Alueen teollisuudella on jo nykyisellään selkeä vaikutus Röyttän alueen ilmanlaatuun niin teollisuusympäristössä kuin alueen vapaa-ajan asutuksen ympäristössäkin. Näin ollen erityisesti suoraan Röyttän alueelle kohdistuviin päästöihin tulee kiinnittää erityistä huomiota, ettei alueen työntekijöiden tai vapaa-ajan asukkaiden oleskeluympäristöjä ainakaan heikennetä nykyisestään.

Sosiaaliset vaikutukset (elinolot ja viihtyisyys)

Kuten arviointiohjelmastakin käy ilmi, niin elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset kytkeytyvät muihin arviointiosioihin. Varsinaisessa sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa selvitetään erityisesti ne väestöryhmät ja häiriintyvät kohteet, joiden elinoloihin ja viihtyvyyteen kyseisellä hankkeella arvioidaan olevan suoria vaikutuksia. Arvioinnissa käytetään hyväksi YVA-menettelyn aikana hankkeesta saatu palaute mm. yleisötilaisuudet ja lehtikirjoitukset. Edellä esitetyn lisäksi ELY-keskus näkisi tarkoituksenmukaiseksi, että sosiaalisten vaikutusten arvioinnissakin käytettäisiin hyväksi myös muiden vastaavanlaisten kierrätysmateriaaliterminaalien toiminnasta saatuja palautteita ja kokemuksia.

Yhteisvaikutukset

Arviointiohjelmassa on todettu, että yhteisvaikutusten osalta arviointiselostuksessa otetaan huomioon erityisesti Röyttän alueen SEVESO-laitokset. Kyseistä asiaa ELY-keskus pitää erittäin tärkeänä ja on korostanut asiaa tämän lausunnon muissakin kohdissa. ELY-keskus myös muistuttaa, että yhteisvaikutukset on otettava huomioon tarkemmin melua ja ilmanlaatua koskevien vaikutusten arvioinnin osalta. Kyseisiin asioihin ELY-keskus on kiinnittänyt huomiota myös muissa tämän lausunnon kohdissa.

Ympäristöriskit (mm. onnettomuudet)

Arviointiohjelman mukaan tarkastelussa keskitytään äkillisten, ennalta odottamattomien ympäristöonnettomuuksien tunnistamiseen sekä näiden vaikutusten arviointiin ja minimointiin. Tarkasteluun on nostettu prosessin häiriö- ja onnettomuustilanteet, joita voi aiheutua mm. tulipalon tai sähkökatkon seurauksena. ELY-keskus pitää tärkeänä, että tarkasteluun on nostettu hankkeen toimintojen keskeisimpien häiriö- ja onnettomuustilanteiden tunnistaminen ja näiden vaikutusten arviointi ml. tarvittavat ehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet. Esitetyn lisäksi ELY-keskus näkee tärkeäksi, että hankkeesta vastaava arvioi myös Röyttän alueen mahdollisen suuronnettomuuden riskin omiin toimintoihinsa nähden tarkasteltuna.

Vaikutusalueen rajaus

Arviointiohjelman mukaan tarkastelualue pyritään määrittelemään niin suureksi, ettei merkittäviä ympäristövaikutuksia enää ilmene alueen ulkopuolella. Suunnitellun hankkeen välittömistä vaikutuksista laaja-alaisimpia on todettu olevan vaikutukset meluun ja ilmanlaatuun. Mm. vaikutukset ilmanlaatuun arvioidaan noin kilometrin säteellä hankealueesta ja sosiaaliset vaikutukset arvioidaan niille ominaisen muutoksen perusteella. Kokonaisvaltaisesti voidaankin todeta, että tarkasteltavat alueet määräytyvät lopullisesti arvioinnin aikana, mikä on ELY-keskuksen mielestä luontevaa ja tarkoituksenmukaista. Arviointiselostuksesta on kuitenkin käytävä vaikutuskohtaisesti esille miten tarkastelualue on määritetty ja mikä on ns. viimeinen merkittävä vaikutus, johon tarkastelu rajataan.

Vaihtoehtojen vertailu ja vaikutusten merkittävyyden arviointi

Arviointiohjelmassa on esitetty miten hankkeen toteuttamisen ja hankkeen toteuttamatta jättämisen vaikutuksia sekä niiden välisiä eroja vertaillaan. Vaikutusten merkittävyyttä arvioidaan muutoksen suuruudella ja vastaanottavan ympäristön herkkyyden perusteella. Esim. vastaanottavan ympäristön herkkyyttä arvioidaan sen perusteella, kuinka ympäristö sietää syntyvää vaikutusta ja tämän perusteella vastaanottavan ympäristön herkkyyden todetaan olevan heikko, keskisuuri tai suuri.

Vaihtoehtojen vertailun ja vaikutusten merkittävyyden arvioinnin osalta ELY-keskus pitää erittäin tärkeänä, että kuka tahansa ymmärtää millaista vertailua ja merkittävyyttä käytetään. Toisin sanoen arviointiselostuksessa tulee arvioitava vaikutuskohtaisesti avata mikä on mm. heikko tai keskisuuri herkkyys mihin vaikutusta verrataan. Eli kokonaisuudessaan vaihtoehtojen vertailu tulee esittää siten, että esim. ympäristöasioihin liiemmin perehtymättömän on mahdollista käsittää eri vaihtoehtojen merkittävimpien ympäristövaikutusten erot. Arviointiselostuksesta on myös käytävä ilmi, miten erilaisia vaikutuksia painotetaan toisiinsa nähden kokonaisarviota tehtäessä.

Epävarmuustekijät

Arviointiohjelmassa on tuotu esille kaikkeen arviointiin liittyvä epävarmuustarkastelu ja sen huomioiminen arvioinnin yhteydessä. ELY-keskus pitää tärkeänä, että arviointien tunnistetut epävarmuustekijät tai näiden puuttuminen huomioidaan arviointiselostuksessa. Erityisesti ELY-keskus kehottaa hankkeesta vastaavaa kiinnittämään huomiota epävarmuustekijöiden selkeään esitystapaan sekä niiden ja arvioitavan vaikutuksen suhteen kuvaamiseen.

Haitallisten vaikutusten lieventäminen ja vaikutusten seuranta

Arviointiohjelmassa on mainittu, että arviointiselostuksessa tuodaan esiin yksityiskohtaisemmin arviointiprosessissa määritellyt keinot haitallisten vaikutusten lieventämiseksi. ELY-keskuksen mukaan jo arviointiohjelmassa olisi tullut esittää paremmin (yleisellä tasolla) ne haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot, jotka jo tiedetään esim. nyt toimivien kierrätysmateriaaliterminaalien osalta.

Arviointiohjelmassa on esitetty, että arviointiselostukseen laaditaan ehdotus vaikutusten seurantaohjelmaksi sekä esitetty yleisellä tasolla mistä hankkeen toiminnan tarkkailu koostuu. ELY-keskus pitää esitystä tässä vaiheessa riittävänä. Arviointiselostuksessa hankkeesta vastaava voisi selkeästi tuoda esille millaiset tarkkailuohjelmat ovat käytössä jo olemassa olevissa kierrätysmateriaaliterminaaleissa. ELY-keskuksen näkemys on, että nyt käsitellyn kaltaisen hankkeen osalta pystyttäisiin jo tässä vaiheessa esittämään hyvinkin pitkälle suunniteltu tarkkailuohjelma, joka palvelisi hyvin myös mahdollista lupakäsittelyä. Lisäksi ELY-keskus toteaa, että vaikutusten seuranta tulee huomioida myös arvioinnissa tunnistettujen häiriö- ja onnettomuustilanteiden osalta.

Raportointi

ELY-keskuksen mielestä arviointiohjelma on tarkoitukseensa nähden riittävä, esitystapa selkeä ja tekstisisällön eteneminen on johdonmukaista. Asiat on hyvin jäsennelty ja asioiden pääkohdat käyvät tekstistä esille.

Arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on esitetty hyvin arviointiohjelmassa. Arviointiohjelmasta käy johdonmukaisesti esille menettelyn eteneminen ja sen eri vaiheet. Arviointiohjelmassa on esitetty jättöpäivän tiedoin miten hankkeesta tiedotetaan sekä kuinka YVA-menettelyn etenemistä seurataan tiedonkulun ja vuorovaikutuksen varmistamiseksi. Sidosryhmätyöskentelyn osalta arviointiohjelmassa olisi voinut tuoda esille pidetyt ohjausryhmän kokoukset ja niissä keskeisesti esille nousseet asiat. Arviointiohjelmassa olisi myös voitu jo mainita, että hankkeen lähialueen asukkaille lähetetään tiedotuskirje, joka sisältää arviointiohjelman. Paikallisen osallistumisen ja sen merkityksen huomioiminen onkin syytä tuoda selkeästi esiin arviointiselostuksen yhteydessä.

Kansainvälinen menettely

Tässä YVA-menettelyssä ei sovelleta kansainvälistä menettelyä YVA-lain 14 §:n, 15 §:n ja 22 §:n mukaisesti, koska sekä Suomen että Ruotsin viranomaiset ovat katsoneet, ettei hankkeen osalta ole tarvetta soveltaa Espoon sopimusta, kun huomioidaan hankkeesta todennäköises-

ti aiheutuvat valtioiden rajat ylittävät vaikutukset. Hankkeen osalta tullaan kuitenkin huomioimaan molempien maiden kansalaisten osallistumismahdollisuudet kappaleessa ”arviointiohjelmasta tiedottaminen, kuuleminen ja osallistuminen” esitetyn mukaisesti, koska vähäisempiä vaikutuksia voi ilmetä myös Ruotsin puolella ja hankealue sijaitsee Tornionjoen välittömässä läheisyydessä.

Johtopäätökset

Kierrätysmateriaaliterminaalia koskevan hankkeen arviointiohjelmassa on riittävällä tarkkuudella huomioitu YVA-asetuksen 9 §:n mukaiset asiat. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetty arviointiohjelma mahdollistaa YVA-menettelyn johdonmukaisen etenemisen. Ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhteistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä edistää kansalaisten tiedoksisaantia ja osallistumismahdollisuuksia, mikä ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on toteutunut nyt esitetyn arviointiohjelman osalta.

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Arviointiohjelmasta annetut alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa. Kopiot lausunnoista ja mielipiteestä on lähetetty sähköisesti hankkeesta vastaavalle. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään hankkeesta vastaavalle sekä tiedoksi lausuntopyynnön saaneille ja mielipiteen esittäjille. Lausunto pidetään kuukauden ajan nähtävillä Lapin ELY-keskuksessa sekä Tornion kaupungin ja suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission virallisilla ilmoitustauluilla. Tämänkin ajan jälkeen lausunto on nähtävillä internetsivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/tornionkierratysmateriaaliterminaaliYVA.

Lisäksi lausuntoon voi tutustua kuukauden ajan myös Tornion kaupunginkirjastossa.

Lausunnon valmisteluun ovat Lapin ELY-keskuksessa osallistuneet ylitarkastaja Jani Hiltunen (alueiden käyttö), ympäristövastaava Eira Järvi-
luoma (liikenne), hydrogeologi Anu Rautiala (pohjavedet), hydrobiologi Annukka Puro-Tahvanainen (vesistöt), ylitarkastaja Pekka Herva (luonnonsuojelu) ja ympäristönsuojelun assistentti Helena Kerimaa (hallinnolliset asiat).

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö

Tiina Kämäräinen

Ylitarkastaja

Juha-Pekka Hämäläinen

Suoritemaksu 8000 € (13 henkilötyöpäivää)

Maksun määräytyminen

Valtioneuvoston asetuksen liitteen muutos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten maksullisista suoritteista (10.4.2014, 291/2014)

YVA-laissa tarkoitettu lausunto arviointiohjelmasta tavanomaisessa hankkeessa (11–17 henkilötyöpäivää)

Liitteet Maksua koskeva oikaisuvaatimusohje (vain hankkeesta vastaavalle)
Annetut lausunnot (8 kpl) ja mielipiteet (1 kpl)

Tiedoksi Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Ramboll Finland Oy, Ylistönmäentie 26, 40500 Jyväskylä
Outokumpu Stainless Oy, Terästie, 95490 Tornio
Lausuntopyynnön saaneet ja mielipiteen esittäneet

JPHn/hk